E 68/2022 vp

Suojeluasiantuntija Anna Ikonen
Suomen luonnonsuojeluliitto ry

MmV 9.6.2022

Kiitos mahdollisuudesta lausua RePowerEu suunnitelmasta.

Uusiutuvan energian ja energiansäästön tavoitteiden nosto oikeansuuntainen, mutta silti riittämätön ollakseen linjassa Pariisin sopimuksen kanssa

REPowerEU pyrkii katkaisemaan riippuvuutta venäläisestä fossiilienergiasta ja lisäämään unionin omaa energiaturvallisuutta. Hyvää suunnitelmassa on keskittyminen uusiutuvan energiaan ja energiansäästön- ja uusiutuvan energian 2030 tavoitteiden nostot. Huolimatta kunnianhimon tason nostosta, nämä uusiutuvan energian ja energiansäästön 2030 tavoitteiden korotukset ovat riittämättömiä, kun tarkastellaan tavoitteiden suhdetta Pariisin sopimukseen ja 1,5 asteen kuumenemisrajaan. Uusiuvan energian 2030 tavoitteen tulisi olla 50% ja energiansäästötavoitteen 20%, jotta pysytään linjassa Pariisin sopimuksen kanssa. Lisäksi uusiutuvan energiantuotannon kiihdyttämisen yhteydessä on muistettava, että energiahankkeilla ei aiheuteta luontohaittoja ja että kansalaiset ja paikallisyhteisöt pääsevät osallistumaan ja tulevat kuulluiksi.

Luvituksessa ei pidä joustaa väärissä paikoissa

Haluamme huomauttaa, että kaikkia uusiutuvia energiahankkeita sähkölinjoineen ei voi automaattisesti luokitella "overriding public interest" -luokkaan. Syynä on jo se, että hankkeiden tuottaman energian määrä ja merkitys, tekniikka ja ongelmat vaihtelevat suuresti. Tällaisten hankkeiden selvityksiäkään ei voi keventää, koska muuten ei tiedetä niiden haittoja ja osata ohjata niitä esimerkiksi mahdollisimman haitattomaan sijoituspaikkaan. Ilmastokriisiä ja luontokatoa tulee ratkaista yhtä aikaa ja hankkeissa noudattaa aina DNSH-periaatetta.

On hyvä ja tärkeää, että Suomi tunnistaa kannassaan markkinanavakausvarannon päästökauppaoikeuksien huutokauppaamiseen liittyvät ongelmat ja riskit

Ehdotus rahoittaa REPowerEU-toimia vapauttamalla markkinavakausvarannosta 200-250 tonnin edestä päästöoikeuksia tarkoittaa vastaavan määrän ilmastopäästöjen päästämistä ilmaan. Päästöoikeuksien

myynnistä saadut tuotot ohjattaisiin mukaan 225 biljoonan euron portfolioon, josta on ehdotettu käytettävän 11,5 biljonaa fossiiliseen kaasu- ja öljyinfrastruktuuriin. Se, että päästökaupan huutokauppatuotoilla rahoitetaan fossiilienergiaa on täysin päästökaupan periaatteiden ja Euroopan unionin ilmastopolitiikan vastaista. Lisäksi päästökauppajärjestelmän käyttäminen rahan pumppaamiseksi on kestämätön idea, joka syö päästökaupan uskottavuutta. REPowerEU-toimia ei tule rahoittaa markkinavakausvarantoon ja päästökauppajärjestelmään puuttumalla.

Fossiilista energiaa ei pidä enää rahoittaa

Aloite pitää sisällään kaasu- ja LNG-infrastruktuurin rahoittamista. Nämä sijoitukset pitkittävät fossiilienergian käyttöä ja tekevät Euroopan riippuvaiseksi Venäjän energian sijaan muista öljyvaltioista, joista moni on kauppakumppaneina tuskin yhtään vakaampia tai luotettavampia. Fossiilienergian käytön jatkaminen pahentaa ilmastokriisiä ja tekee Euroopasta haavoittuvaisen.

Kansallinen liikkumavara ei voi tarkoittaa haitallisten energiamuotojen edistämistä

Uusiutuva energia ei ole automaattisesti kestävää, ja siksi ympäristölle haitallisia energiamuotoja on syytä rajata RePowerEU:n ulkopuolelle kaikkien jäsenvaltioiden osalta. Esimerkiksi puun poltto saattaa lämmittää ilmastoa sekä aiheuttaa luontokatoa, ja sen rajaaminen pois RePowerEU:sta on perusteltua.

Lisätietoja

- Anna Ikonen, suojeluasiantuntija, anna.ikonen@sll.fi, 044 491 4269
- Liisa Toopakka, suojeluasiantunija, liisa.toopakka@sll.fi, 040 504 2989